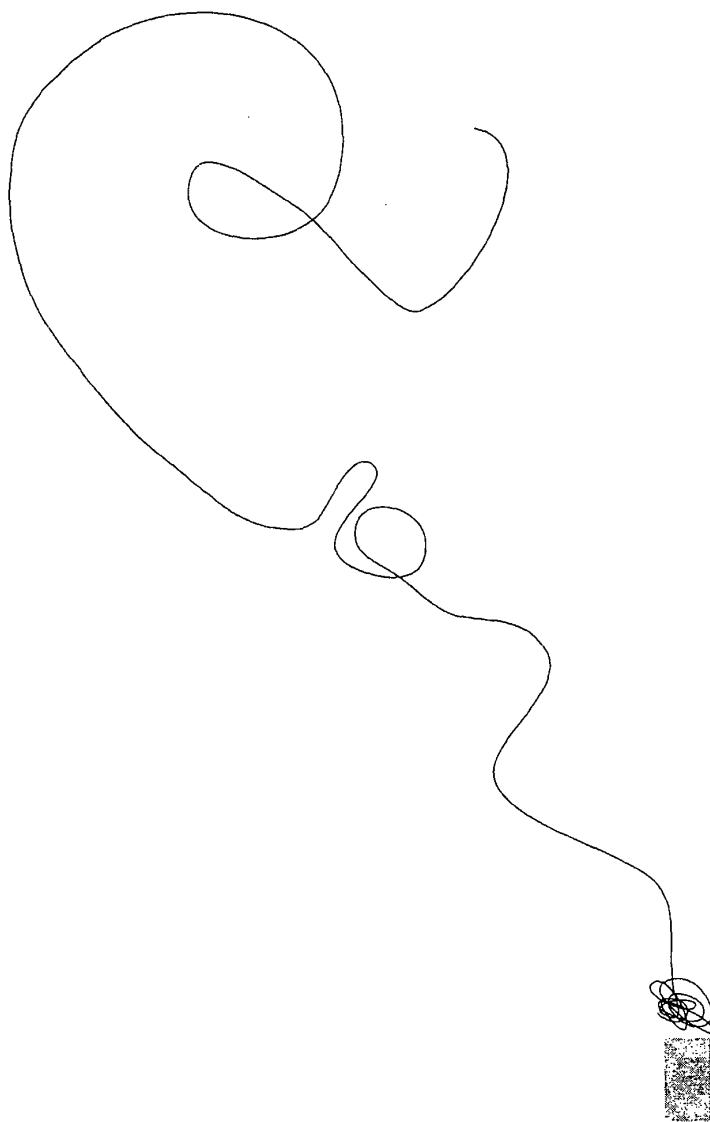

Erhvervsudvalget
ERU alm. del - Bilag 77
Offentligt

10 forslag

Uddrag fra iværksætternes ønskeliste til
Folketingets Erhvervsudvalg den 17. nov. 2005

Dansk
Iværksætter
Forening

Dansk Iværksætter Forening udgav i juni 2005 publikationen »En verden af muligheder«. Heri beskrives 30 indsatsområder, som samlet set vil medvirke til at frigøre Danmarks iværksætterpotentiale. Vores budskab er, at potentialet er stort - og vi er allerede godt på vej. Men skal vi helt frem i førerfeltet internationalt set, er det vigtigt, at vi sætter massivt ind. Vi må hurtigt og effektivt få tilrettet den danske samfundsmodel, så den i øget grad bakker op bag folk, der tager et selvstændigt initiativ. Vi skal med andre ord udvikle en stærk iværksætterkultur som supplement til den eksisterende lønmodtagerkultur.

I det følgende præsenterer Dansk Iværksætter Forening 10 konkrete forslag til, hvad vi - iværksætterne - mener, at der skal til for at styrke iværksætterindsatsen i Danmark. Vi har lagt vægt på at inddrage Erhvervsudvalgets indsigt og ekspertise i forbindelse med udviklingen af forslagene i stedet for at fremlægge en fuldstændig gennemarbejdet forslagspakke.

De 10 forslag, der præsenteres her, er et uddrag fra en længere ønskeliste, som Dansk Iværksætter Forening pt. arbejder på - og som vi inden længe vil lægge frem. Det er vores håb, at de 10 forslag vil medvirke til at berige debatten om, hvordan vi bedst styrker vilkårene for iværksættere i Danmark.

FORSLAG 1:

Personlig fradragsret ved konkurs og tabsgivende investeringer

I Danmark er tiden fra en virksomhedskonkurs til genetablering af ny virksomhed gennemsnitlig 4 år. Det er væsentlig længere tid end i f.eks. USA. Dansk Iværksætter Forening mener, at vi skal give mennesker, der er gået konkurs på ærlig vis, en mulighed for at komme hurtigere op i sadlen igen. I modsat fald, vil det være uvurderlige erfaringer, der går tabt.

Konkursloven blev for kort tid siden revideret, men efter vores mening langt fra tilstrækkeligt. Det tager stadig alt for lang tid at blive gældsaneret, og det kan være meget vanskeligt at afdrage en personlig gæld med de nuværende regler og skattesystem.

Når en iværksætter er gået konkurs eller på anden vis har tabt penge i forbindelse med en virksomhed, kan det tage lang tid før end gælden er afviklet og pågældende på ny kan starte egen virksomhed. Virksomheder kan trække tabsgivende aktiviteter fra. Det samme er imidlertid ikke tilfældet for de mennesker, der står bag virksomhederne. Dansk Iværksætter Forening mener, at vi skal give iværksættere, der er gået ned med en virksomhed, mulighed for skattefradrag i personindkomsten ved gældsafvikling.

Der bør endvidere gives fradrag i personindkomsten til mennesker, der investerer egne midler i andres virksomheder - men som mister investeringen som følge af lukning, konkurs eller lignende. Dette er helt på linje med tab i investeringer i aktier, der kan modregnes i relation til opnåede gevinster. På denne måde styrker vi tillige udviklingen af en »business angel« kultur, hvor flere mennesker bliver opmærksomme på muligheden for at aktivere deres opsparede midler i forhold til udviklingen af nye virksomheder.

FORSLAG 2: En kontaktperson hos det offentlige

Vi har brug for at gøre kontakten til det offentlige langt enklere, end den er i dag. Var det offentlige en bank eller en revisionsvirksomhed, ville iværksætteren få tildelt én kontaktperson, som koordinerer og trækker på bankens eller revisionsvirksomhedens samlede ekspertise. På samme vis foreslår Dansk Iværksætter Forening, at hver iværksætter-virksomhed får tilknyttet én kontaktperson fra det offentlige, som fungerer som dennes sparringspartner og vejviser igennem junglen af regler mv. Kontaktpersonen skal være »iværksætterens mand« - en »key account manager«, hvis fornemmeste opgave er, at hjælpe den nystartede virksomhed godt fra start - og gøre det nemt for virksomheden.

Ringer man i dag til en myndighed ved de knap nok, hvad kollegaen ved siden af laver. Der skal således etableres en række kundeorienterede servicecentre, hvor kontaktpersonerne er tilknyttet. Deres primære opgave er at hjælpe nye virksomheder frem - i modsætning til eksempelvis Told & Skat som sjældent opleves af virksomhedsejere som værende til hjælp.

FORSLAG 3: En skatteindbetaling til én myndighed

Danmark er blandt de lande i verden, hvor det - rent administrativt - er nemmest at starte egen virksomhed. Det er først når man som virksomhedsejer står overfor at ansætte sin første medarbejder, at mængden af administrative opgaver begynder at hobe sig op. Virksomheder med ansatte skal udfylde blanketter og afregne beløb til en lang række forskellige myndigheder og ordninger, herunder a-skat, ATP, AES og feriepenge.

For store virksomheder er det ikke det store problem, men for små nystartede virksomheder tager det tid og fokus væk fra at skabe værdi i forretningen. Dansk Iværksætter Forening mener derfor, at virksomheder kun skal betale en samlet skat for medarbejdere i stedet for, at der skal afregnes til en lang række forskellige myndigheder. Det må efterfølgende være myndighedernes opgave at fordele de indbetalte midler mellem sig, så de havner i de rigtige kasser. I forlængelse heraf bør virksomhederne kun udfylde en samlet blanket i stedet for, at man skal kommunikere med 4-5 myndigheder, som det er tilfældet i dag.

FORSLAG 4: Bedre muligheder for at blive leverandører til det offentlige

For mange nystartede virksomheder er et af de største problemer overhovedet at komme ind på markedet. Manglende referencer gør det svært at dokumentere, at man kan løse opgaven - og det at man ikke får ordren gør det svært at få referencen. For en række virksomheder risikerer det at blive en ond spiral.

Det offentlige spiller en stor rolle på en række markeder og bør gå forrest med at give nye virksomheder en ærlig og fair chance for at komme godt fra start. Nystartede virksomheder skal ikke stilles bedre end etablerede virksomheder, men de skal have tilsvarende muligheder for at få en ordre som andre virksomheder.

fortsættes

Krav om at vedlægge de seneste 3 års regnskab, særlige likviditetskrav eller dokumenteret erfaring fra tidligere opgaver bør derfor fjernes i forbindelse med offentlige indkøb og udbud - i al fald i det omfang EU lovgivningen tillader det. Virksomheder bør vurderes på de involverede personers kompetencer, ikke på virksomhedens referencer og alder. En leverandørs evne til at levere kan og bør ikke ske på baggrund af fortidens meritter alene.

Det offentlige bør i alle sine indkøb give nystartede virksomheder en ærlig og fair chance for at blive leverandører. Nystartede virksomheder skal ikke vælges alene fordi de er nystartede, men offentlige indkøbere skal gives et incitament til at tage den risiko, der ofte er forbundet med at handle hos nystartede og mindre virksomheder.

FORSLAG 5: Iværksætter garantifond

Dansk Iværksætter Forening mener, at der bør etableres en iværksætter garantifond for at sende et kraftigt signal til alle offentlige indkøbere om at handle hos iværksættervirksomheder. Fonden vil sikre, at offentlige myndigheder, der taber penge på iværksætter-virksomheder, der går konkurs eller af andre grunde ikke kan levere, får hele eller dele af tabet dækket ind. Fonden er inspireret af rejsegarantifonden, der som bekendt sikrer den rejsende mod tab, såfremt et rejsebureau krakker.

På sigt bør det overvejes om en sådan fond kan udvides til det private marked. Virksomheder indenfor særlig risikofyldte brancher vil således kunne tegne en forsikring, så deres kunder bliver holdt skadefri, såfremt virksomheden går ned.

Etableringen af iværksætter garantifond bør følges op med en kampagne i det offentlige, der tilskynder offentlige indkøbere at handle hos iværksættere. Dansk Iværksætter Forening mener ikke, at kvote-ordninger vil styrke iværksætternes sag, idet det vil være en kunstig måde at begunstige nystartede virksomheder på. Det er afgørende, at nystartede virksomheder fra starten levere på markedsvilkår i stedet for at blive holdt kunstigt i live.

FORSLAG 6: Iværksætterlån

Dansk Iværksætter Forening mener, at mennesker, der har et ønske om at starte egen virksomhed, skal kunne optage lavtforrentede iværksætterlån på op til 100.000 kr. på linje med studerende, der kan optage studielån. Lånet bevilges med 5-6.000 kr. om måneden i op til 18 måneder eller ca. 8.500 kr. om måneden i 12 måneder. Lånet ydes til privatpersoner, ikke til virksomheder. Kravet for, at man kan modtage lånet er, at man ikke er i job eller modtager dagpenge.

Et iværksætterlån skal kunne optages i de første 18 måneder af virksomhedens levetid, mens iværksætteren løber virksomheden i gang. Lånet skal kunne dække det likviditetshul, der kan komme i en iværksætters privatøkonomi, hvis pågældende op siger et velbetalt job for at starte ny virksomhed. Lånet skal tilbagebetales på samme vilkår som studielån, dvs. som en afdragsordning.

fortsættes

Vi skal sikre os, at lånet ikke misbruges ved at folk starter en virksomhed for at få adgang til lånet. Ligeledes er det vigtigt, at det ikke er bankerne, der vurderer om man kan blive berettiget til lånet. Alle der starter ny virksomhed skal principielt kunne modtage lånet, hvis man kan fremvise en seriøs forretningsidé og redegøre for, hvordan den skal realiseres.

Det er vigtigt, at der placeres tilstrækkeligt med midler i en fond, der på en let og overskuelig måde administrerer lånene. Det bør overvejes, at give mulighed for, at lånet kan blive udbetalt på en gang i særlige tilfælde, f.eks. ved indskud i ApS eller A/S. Iværksætterens motivation for at fordele lånet med månedlige udbetalinger over en længere periode vil være, at iværksætteren først betaler renter af de penge som er kommet til udbetaling. Hertil kommer, at det samlede renteniveau vil stige, når hele beløbet er kommet til udbetaling.

FORSLAG 7: Startpenge - dagpengeret til iværksættere

Vi har brug for at justere dagpengereglerne således, at jobskabelse sidestilles med jobsøgning. Der er brug for, at vi sender et klart signal til arbejdsløse om, at det er lige så legitimt, at de skaber deres eget job, som at de tager et job, som andre har skabt. Dansk Iværksætter Forening foreslår derfor, at ledige får mulighed for at modtage såkaldte »startpenge« svarende til 80% af dagpengene i op til 18 måneder. Retten til startpenge kan eventuelt inddeles i 3 perioder á 6 måneder, så det reelt bliver tale om 6 måneder med mulighed for forlængelse.

I perioden med startpenge får iværksætteren »frit lejde« til at løbe sin virksomhed i gang - uden at skulle kommunikere med dagpengesystemet. I perioden med startpenge har iværksætteren ret til at bruge fuld tid (ofte meget mere end fuld tid) på at starte sin egen virksomhed. Indtægt i egen virksomhed vil naturligvis blive modregnet startpengene. Vilklårene for at kunne modtage startpenge skal i øvrigt være på linje med vilklårene for at modtage iværksætterlån.

Vi bør i forbindelse med indførelse af denne ordning se nærmere på erfaringerne fra Sverige og Tyskland, hvor udvalgte iværksættere kan modtage dagpenge i 6-12 måneder, mens de starter egen virksomhed. Desuden bør det overvejes at tilknytte gratis rådgivning og/eller kurser for personer, der modtager startpenge - formelt set betalt af de 20% af deres dagpenge, som de giver afkald på ved at modtage startpenge.

FORSLAG 8: Vækstklippekort

Rådgivning til iværksættere er et af de områder, der er mest forsømt i de senere års iværksætterpolitik. Et af de store problemer for nystartede virksomheder med vækstpotentiale er, at de har dårligt råd til at betale for professionel rådgivning. Samtidig er det meget svært for iværksætterne at gennemskue, hvilken værdi rådgivningen har for udviklingen af deres virksomhed. Dansk Iværksætter Forening mener, at der er brug for at indføre en ordning, der dels kan styrke iværksætteres mulighed for at tilknytte topprofessionelle rådgivere fra starten og dels udvikle iværksætternes forståelse for, hvor værdifuldt en sådan rådgivning kan være. Dette vil være afgørende for udviklingen af en ny generation af vækstvirksomheder i Danmark.

fortsættes

Dansk Iværksætter Forening foreslår, at vi indfører et vækstklippekort målrettet virksomheder, der har et ønske og potentiale for at vokse. Vækstklippekortet adskiller sig bl.a. fra det tidligere iværksætterklippekort ved at være målrettet vækstvirksomheder. Et af problemerne i den tidligere ordning var, at flere rådgivere ikke var i stand til at levere en rådgivning på et niveau, der kunne hjælpe iværksætterne fremad. Der bør derfor indlægges en kvalitetskontrol i ordningen, som en åben gabestok, hvor iværksætterne kan beskrive værdien af den rådgivning, som de har fået fra de enkelte rådgivere - og evt. give rådgiveren karakter. På den måde bliver det rådgivernes evne til at levere varen, der er afgørende for, om iværksætterne kontakter dem. I yderste fald vil rådgivere kunne spille sig selv af banen, hvis de ikke er i stand til at levere en tilfredsstillende rådgivning.

I modsætning til den tidligere klippekorts-ordning får iværksætteren ikke tilknyttet en etableringsvejleder. Som iværksætter kan man selv vælge hvilke rådgivere man vil bruge timerne hos - ud fra en liste over godkendte rådgivere, der er tilknyttet ordningen. Det første år får virksomheden tildelt 12 timer, det andet år 8 timer og det tredje år 4 timer, dvs. i alt op til 24 timer gratis rådgivning i de første 3 år.

Det er afgørende, at det er private rådgivere, der tilknyttes ordningen - mennesker med daglig føling med markedet. Rådgivere skal ansøge om at komme med i ordningen - og vil modtage 500 kr. ex. moms pr. afholdt rådgivningstime. Det må ikke blive for lukrativt for rådgiverne, da de skal se det som en vej til at skaffe sig fremtidige kunder på markedsmæssige vilkår - ikke som et marked i sig selv. Iværksætterne kan herefter overveje om rådgivningen er værdifuld nok til, at de efterfølgende vil betale fuld markedspris for rådgivningen.

FORSLAG 9: Alle studerende skal have prøvet at starte virksomhed

Dansk Iværksætter Forening foreslår, at alle der forlader det danske uddannelsessystem - uanset hvilket skoletrin man stopper på - skal have prøvet at starte en såkaldt »studievirksomhed« eller på anden vis leget, at man har startet en virksomhed. En studievirksomhed er en virksomhed, som startes og drives i skolens trygge rammer, men hvor eleverne på egen krop prøver mange af de ting, som man kan opleve som iværksætter. Udgangspunktet for forslaget er, at man ikke kan læse sig til at blive iværksætter. Prøver de unge selv at starte og drive en virksomhed, får de afmystificeret, hvad det vil sige - og siden vil vejen fra idé til virksomhed være gjort meget kortere. Selv om de fleste efterfølgende ikke skal starte egen virksomhed, vil forståelsen for, hvad det vil sige at starte egen virksomhed være gavnlig for iværksætterkulturen i Danmark. Desuden vil de kommercielle færdigheder, der udvikles i forbindelse hermed, kunne bruges i en lang række andre situationer i et senere arbejdsliv.

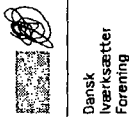
Det er vigtigt, at der gennemføres målrettede tiltag på de tre niveauer: folkeskole, de gymnasiale uddannelser samt de mellemlange og videregående uddannelser. Der skal gives plads til, at lærere kan eksperimentere med forskellige tiltag, således at også de tilskyndes til at være nytænkende og iværksættende i deres virke.

FORSLAG 10: Mikrolån til studerende der starter egen virksomhed

En ting er at lære om det at starte egen virksomhed - noget andet er rent faktisk at prøve det i det virkelige liv. Vi bør tilskynde flest mulige unge mennesker til at prøve, hvad det vil sige at starte egen virksomhed allerede mens de er studerende.

Fra udlandet kendes en lang række ordninger, der yder støtte og mikrolån på favorable vilkår til studerende, der tager et semester eller to ud af deres uddannelsesforløb for at starte egen virksomhed. Eksempelvis har et land som Canada, der introducerede dette for mere end 15 år siden, i dag en hel vifte af tilbud, herunder også til studerende, der starter sommerferie-virksomheder. Der er løbende udarbejdet en række særdeles positive evalueringer af disse ordninger.

Dansk Iværksætter Forening foreslår, at vi med afsæt i sådanne gode erfaringer fra andre lande etablerer en lignende mulighed for, at studerende kan afprøve i praksis, hvad det vil sige at være iværksætter. Mikrolånene bør derfor støttes op med rådgivning og anden form for support, så de studerende får en god oplevelse og lærerig erfaring med at starte deres første virksomhed.

Dansk Iværksætter Forening
Den 14. november 2005